

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۰۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در **دو بخش عمومی و اختصاصی** همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیر نظام‌های آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره‌های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره‌های تخصصی» «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه‌های جداگانه پیروی می‌کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲: شرط ورود به دانشگاه تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳: آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی - واحدی است.

ماده ۴: دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵: چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۵:

۱- گروه آموزشی موظف است برنامه درسی دانشجویان را در مدت مجاز تحصیل بر اساس سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری تهیه نموده و در سایت گروه آموزشی قرار دهد و به نحو مقتضی به اطلاع کلیه دانشجویان برساند

۲- رعایت کلیه ضوابط برنامه درسی دانشجویان، شامل ترتیب ارائه دروس، تعداد واحدها در هر نیمسال و رعایت دروس پیش نیاز (تقدم و تأخر) برای دروس الزامی (اصلی و تخصصی) و اختیاری در تهیه برنامه درسی بر عهده گروه آموزشی مربوطه است و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده معاونت آموزشی دانشکده است.

۳- دانشجویان مقطع کارشناسی در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت پیش نیاز معاف هستند.

ماده ۶: در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیر موجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می‌شود.

ماده ۷: شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می‌شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می‌شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۷:

۱- درخواست موجه نمودن غیبت به همراه مستندات باید توسط دانشجو در سامانه گلستان ثبت گردد. سپس درخواست باید به تایید گروه آموزشی، دانشکده و معاونت آموزشی دانشگاه برسد. در شرایط زیر غیبت دانشجو در جلسه امتحان پایان نیمسال و بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس موجه خواهد بود:

الف) غیبت پزشکی با تایید پزشک معتمد دانشگاه

ب) وفات بستگان درجه یک (شامل: پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر و فرزند) با ارائه گواهی فوت به تأیید سازمان ثبت و احوال کشور

ج) سایر موارد به تشخیص و تایید شورای آموزشی یا تحصیلات تکمیلی است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۲- اساتید موظفند غیبت دانشجویان در هر جلسه را در سامانه گلستان ثبت نمایند.

ماده ۸: پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیتهای کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط، دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است برگه های امتحانی و سایر فعالیتهای درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید

تبصره ۴. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

شیوه نامه اجرایی ماده ۸:

دانشجو موظف است در امتحان پایان نیمسال تحصیلی دروس نظری شرکت نماید. در غیر این صورت براساس تبصره یک ماده ۷ برای او نمره صفر منظور خواهد شد.

۱- مهلت اعلام و ثبت اولیه نمرات در سامانه گلستان توسط اساتید برای دروس کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب ۱۰، ۲۰ و ۳۰ روز پس از برگزاری امتحان هر درس است.

۲- پس از ثبت اولیه نمرات در سامانه، دانشجویان حداکثر ۳ روز مهلت دارند نمره اولیه خود را رویت کرده و در صورت اعتراض به نمره، اعتراض خود را در سامانه گلستان جهت اطلاع استاد درس ثبت نمایند. بعد از ثبت اعتراض توسط دانشجو، استاد درس پس از رسیدگی به اعتراضات و رفع اشتباهات احتمالی، نمره را در سامانه ثبت نهایی خواهد کرد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۹: سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی‌های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو میباشد به شرح زیر است:

- * مرخصی زایمان برای هر فرزند مطابق (قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛
- * مرخصی، پزشکی حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛
- * سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند (ماموریت همسر یا والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

شیوه نامه اجرایی ماده ۹:

درخواست مرخصی بدون احتساب در سنوات باید در همان نیمسال تحصیلی همراه با مدارک و مستندات مربوطه از طریق اتوماسیون اداری به مدیر گروه ارسال گردد و پس از تایید گروه و دانشکده به مدیریت آموزشی دانشگاه یا مدیریت تحصیلات تکمیلی ارسال شود. مدارک مربوط به مرخصی پزشکی و زایمان پس از تایید پزشک معتمد دانشگاه قابل بررسی خواهد بود.

مدارک مورد نیاز جهت تائید مرخصی بدون احتساب در سنوات :

- ✓ - مرخصی زایمان : تصویر شناسنامه مادر (دانشجو) و فرزند
- ✓ - مرخصی بارداری و مرخصی پزشکی : کلیه مدارک پزشکی با تائید پزشک معتمد دانشگاه
- ✓ - مرخصی فوت اقوام درجه یک (شامل پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر، فرزند) گواهی فوت به تائید سازمان ثبت و احوال کشور
- ✓ - ماموریت والدین و همسر : گواهی و تائید رسمی از ارگان مربوطه
- ✓ - سایر موارد از طریق کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی خواهد بود.

ماده ۱۰: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱. تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

تبصره ۲. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۰ :

- در صورتی که تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو در فاصله کمتر از دو ماه از انصراف و در طی نیمسال باشد، دانشجو در آن نیمسال اجازه تحصیل نخواهد داشت و مرخصی با احتساب در سنوات برای ایشان منظور شده و ادامه تحصیل از نیمسال بعد خواهد بود.
- در صورتی که پس از انصراف قطعی دانشجو، هرگونه گواهی، معرفی نامه، حکم انصراف، و غیره که بیانگر انصراف دانشجو است، برای دانشجو صادر شده باشد، حتی در فاصله کمتر از دو ماه از انصراف به هیچ عنوان اجازه بازگشت به تحصیل به دانشجو داده نمی‌شود.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می‌شود.

تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلا اثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می‌شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند و شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می‌نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می‌شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند نمی‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۱ :

دانشجویان مقطع کارشناسی پس از گذراندن کلیه دروس و قبل از درخواست مدرک دانش آموختگی، دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد پس از گذراندن کلیه دروس آموزشی و قبل از دفاع از پایان نامه و دانشجویان دکتری پس از گذراندن کلیه دروس خود و قبل از آزمون جامع می‌توانند درخواست خود را مبنی بر بی اثر کردن یک درس از طریق سامانه گلستان به مدیریت گروه ارسال نمایند. پس از بررسی درخواست در دانشکده جهت اعمال تغییر به کارشناسان آموزش کل ارسال می‌گردد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۱۲: معادل‌سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می‌شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمیتواند معادل‌سازی شود.
ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل‌سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجوی، کتباً به وی اطلاع‌رسانی می‌کند، ضریب معادل‌سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی‌های دانشگاه یا رشته مبداء و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل‌سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می‌شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل‌سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۲:

۱- فقط دروس گذرانده شده در دانشگاه‌های دولتی در دوره‌های حضوری که شرایط بند الف ماده ۱۲ را دارا هستند قابل معادل‌سازی بوده و دروس گذرانده در دانشگاه‌های غیر انتفاعی، آزاد اسلامی، پردیس‌های خودگردان، علمی - کاربردی، دانشگاه پیام نور و دانشگاه‌های غیر تابعه وزارتین قابل معادل‌سازی نیستند.

۲- تصمیم‌گیری نهایی در مورد معادل‌سازی دروسی که شرایط ذکر شده در بند ۱ را دارا هستند برعهده گروه آموزشی مربوطه است.

۳- به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد معادل‌سازی شده در مقطع کارشناسی و به ازای هر ۸ تا ۱۲ واحد معادل‌سازی شده در مقطع کارشناسی ارشد، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیل دانشجوی کسر می‌گردد.

ماده ۱۳: برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۳:

۱- تقویم آموزشی برای هر سال تحصیلی، در نیمسال دوم سال تحصیلی قبل توسط معاونت آموزشی دانشگاه تهیه شده و پس از بررسی و تصویب آن در شورای آموزشی و شورای دانشگاه برای اجرا ابلاغ می شود. این تقویم شامل چگونگی ثبت نام دانشجویان، زمان حذف و اضافه، حذف ترم و حذف اضطراری تکدرس است.

۲- مهلت اعلام و ثبت اولیه نمرات در سامانه گلستان توسط اساتید محترم برای دروس کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب ۱۰، ۲۰ و ۳۰ روز پس از برگزاری امتحان هر درس است.

۳- پس از ثبت اولیه نمرات در سامانه، دانشجویان حداکثر ۳ روز مهلت دارند نمره اولیه خود را رویت کرده و در صورت اعتراض به نمره، اعتراض خود را در همان سامانه جهت اطلاع استاد درس ثبت نمایند. بعد از ثبت اعتراض توسط دانشجو، استاد درس پس از رسیدگی به اعتراضات و رفع اشتباهات احتمالی، نمره را در سامانه ثبت نهایی خواهد کرد.

بخش دوم مواد اختصاصی

الف - دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴: مدت مجاز تحصیل در دوره های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. نیمسال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می شود

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می باشد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۴:

- ۱- نحوه دریافت شهریه برای سنوات اضافی دانشجویان مشمول آموزش رایگان طبق مصوبه هیات امناء دانشگاه خواهد بود.
- ۲- اگر دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.
- ۳- افزایش سنوات بعد از نیمسال ۱۰ برای ادامه تحصیل بر اساس مقررات کمیسیون موارد خاص بوده و در صورت موافقت، با اخذ شهریه کامل طبق تعرفه هیات امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان خواهد بود.

ماده ۱۵: تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) و کلیه دوره های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی میتواند همزمان در شیوه های غیر حضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۶: نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال مشروط تلقی می شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه) و با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین نامه انجام می شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۶:

چنانچه دانشجویی در یک نیمسال تحصیلی مشروط شود (میانگین نمرات نیمسال کمتر از ۱۲ شود) در نیمسال بعدی (به استثنای نیمسال آخر) باید حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۱۷: انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

- تبصره ۱.** حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.
- تبصره ۲.** اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد میتواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.
- تبصره ۳.** در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد، میتواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.
- تبصره ۴.** در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می‌شود، با تایید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.
- تبصره ۵.** بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی‌شود.
- تبصره ۶.** نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.
- تبصره ۷.** دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.
- تبصره ۸.** در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی میتواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.
- تبصره ۹.** چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، میتواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۷:

واحدهای انتخابی دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از ۱۲ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص گروه آموزشی و تایید معاونت آموزشی دانشکده) به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد، این نیمسال شامل مفاد تبصره ۶ ماده ۱۷ خواهد شد.

- ۱- دروس عملی یا دروس عملی-نظری (به استثنای تبصره ۹ این ماده) به صورت معرفی به استاد قابل اخذ نیستند.
- ۲- دروس معرفی به استاد طبق شیوه نامه درس معرفی به استاد باید اخذ شوند.

ماده ۱۸: دانشجو میتواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه، حذف کند.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تأیید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۸:

۱- درخواست حذف تکدرس طبق تقویم آموزشی توسط دانشجو باید ارائه گردد. درخواست دانشجو باید به تایید مدیر گروه آموزشی و معاونت آموزشی دانشکده برسد.

۲- حذف تکدرس در شرایطی که واحدهای باقیمانده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد کاهش می یابد، تنها با مصوبه شورای آموزشی دانشگاه و بر اساس مستندات مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده صورت می گیرد.

۳- حذف تکدرس در شرایطی که منجر به کاهش تعداد دانشجویان آن درس از حد نصاب کلاس شود، تنها با مصوبه شورای آموزشی دانشگاه و بر اساس مستندات مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده صورت می گیرد.

۴- دانشجو برای اخذ مجدد دروس حذف کرده یا دروس جایگزین آن (بدون داشتن شرایط خاص) باید طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه شهریه پرداخت نماید.

۵- شرایط خاص به شرح ذیل است:

الف) شرایط پزشکی با تایید پزشک معتمد دانشگاه

ب) وفات بستگان درجه یک (شامل: پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر و فرزند) با ارائه گواهی فوت

ج) سایر موارد به تشخیص و تایید شورای آموزشی است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۱۹: دانشجوی می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۹:

- ۱- تقاضای مرخصی تحصیلی باید قبل از شروع نیمسال تحصیلی و حداکثر تا قبل از انتخاب واحد آن نیمسال، در سامانه گلستان ثبت شود.
- ۲- در صورتی که دانشجو درخواست حذف نیمسال را بعد از حذف و اضافه داشته باشد، نیمسال دانشجو با احتساب در سنوات حذف شده و دانشجو ملزم به پرداخت هزینه برای انتخاب مجدد دروس یا دروس جایگزین آن در نیمسال های آتی است.

ماده ۲۰: دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر در «همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذیربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.
۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.
۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.
۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آن‌ها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۰:

- ۱- تغییر رشته تحصیلی از طریق سامانه گلستان با تایید گروه‌های آموزشی مبدا و مقصد و آموزش دانشگاه انجام می‌شود.
- ۲- بررسی درخواست تغییر رشته دانشجویان در هر سال تحصیلی در بازه زمانی مشخص شده امکان‌پذیر است.
- ۳- دانشجو پس از انتخاب واحد در رشته جدید، نمی‌تواند به رشته قبلی بازگردد.
- ۴- کلیه سوابق دروس و نیمسال رشته قبلی در سامانه گلستان ثبت و باقی می‌ماند و تعداد مشروطی‌های رشته قبلی در رشته جدید نیز حفظ و لحاظ خواهد شد.

ماده ۲۱: تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضور به نیمه حضوری و حضوری، و از نیمه حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۱:

درخواست انتقال، میهمانی، تمدید میهمانی و میهمانی دایم دانشجویان مطابق آیین نامه جامع میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مصوب ۱۴۰۲/۲/۳۱ تنها از طریق سامانه "سجاد" وزارت عتف در زمان اعلام شده امکان‌پذیر است.

ماده ۲۲: دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگردپروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می‌شود، اقدام نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۲:

انتخاب استاد مشاور آموزشی و هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش در دانشگاه، طبق شیوه نامه مشاور آموزشی در دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی مصوب ۱۴۰۲/۴/۲۵ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت عتف و اصلاحات بعدی آن انجام می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۲۳: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، میتواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱. در رشته‌های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی)

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

ماده ۲۴: ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۴:

اگر تعداد واحدهای اخذ شده دانشجوی مشمول تبصره ۱ این ماده کمتر از ۱۲ واحد باشد فقط شهریه متغیر ولی اگر ۱۲ یا بیشتر باشد شهریه کامل (متغیر و ثابت) باید پرداخت گردد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۲۵: تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است

شیوه نامه درس معرفی به استاد:

در صورتیکه دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد باقیمانده داشته باشد با موافقت گروه آموزشی، می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

۱- برای دانشجوی متقاضی اخذ دروس معرفی به استاد، باید در نیمسال جاری نمرات کلیه دروس به غیر از دروس معرفی به استاد ثبت نهایی در سامانه گلستان شده باشد.

۲- بعد از ثبت درخواست دروس معرفی به استاد توسط دانشجوی متقاضی در سامانه گلستان، مدیر گروه موظف است در اولین جلسه شورای گروه مطرح و استاد دروس مشخص شوند.

۳- دانشجو موظف است تا انتهای نیمسال دروس معرفی به استاد اخذ شده، در آزمون مربوطه شرکت کند تا نمره درس ثبت شود. در غیر این صورت برای دروس مذکور غیبت ثبت خواهد شد. برای نیمسال بعدی باید دروس معرفی به استاد دوباره توسط دانشجوی متقاضی اخذ شوند.

۴- برگزاری امتحان کتبی برای دروس معرفی به استاد الزامی است.

شیوه نامه درس کارورزی و کارآموزی:

در صورتیکه دانشجو طبق برنامه آموزشی و درسی مصوب، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی را اخذ کند. شیوه نامه اجرایی فرآیند آموزشی دروس مذکور به شرح ذیل خواهد بود:

۱ - بعد از اخذ واحد کارآموزی، گروه آموزشی موظف است حداکثر تا ۶ هفته استاد راهنما را مشخص کند. در غیر این صورت باید واحد مربوطه توسط آموزش دانشکده حذف شود.

۲ - مهلت ثبت نمره کارآموزی تا یکسال پس از زمان اخذ است.

۳ - با ارائه گزارش واحد کارآموزی توسط دانشجو، استاد درس موظف است نمره درس مذکور را حداکثر تا ۱۰ روز ثبت نماید. در صورت عدم ارائه به موقع گزارش کارآموزی توسط دانشجو، غیبت توسط استاد درس ثبت خواهد شد.

۴ - در صورت ثبت غیبت، دانشجو موظف است در سنوات مجاز درس کارآموزی را دوباره اخذ کند.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه انجام درس پروژه کارشناسی:

در صورتیکه دانشجو طبق برنامه آموزشی و درسی مصوب، پروژه کارشناسی را اخذ کند. شیوه نامه اجرایی فرآیند آموزشی پروژه کارشناسی به شرح ذیل است:

۱- بعد از اخذ واحد پروژه کارشناسی، گروه آموزشی موظف است تا ۶ هفته استاد راهنما را مشخص کند. در غیر این صورت بایستی واحد مربوطه توسط آموزش دانشکده حذف شود.

۲- مهلت ثبت نمره پروژه کارشناسی تا یکسال پس از زمان اخذ می باشد.

۳- با ارائه پروژه کارشناسی توسط دانشجو، استاد درس موظف است نمره درس مذکور را ثبت نماید در صورت عدم ارائه یا دفاع به موقع پروژه کارشناسی توسط دانشجو، غیبت توسط آموزش ثبت می گردد.

۴- در صورت ثبت غیبت، دانشجو موظف است در سنوات مجاز پروژه کارشناسی را دوباره اخذ نماید.